

بحران شناسی مالیاتی در اقتصاد مقاومتی با تکیه بر بحران طلا فروش‌های بازار تهران (۱۳۸۹)

مسعود عسگری

دانشجوی دکتری دانشگاه عالی دفاع ملی، masoud49a@gmail.com

چکیده

هدف از این تحقیق بررسی بحران‌های مالیاتی در اقتصاد مقاومتی علل، ابعاد، سیر و روند ناآرامی‌ها با تکیه بر بحران مالیات بر ارزش افزوده طلا فروش‌ها در مهر ماه ۱۳۸۹ و هم‌چنین چگونگی کنترل آن است.

در پروژه تحقیقاتی حاضر سعی شده است تا به عوامل مؤثر در ایجاد این بحران بپردازیم. ضمن بررسی عوامل اصلی، فرعی و ساختاری چگونگی تمکین مالیاتی مؤدیان شرح داده شده است.

روش گردآوری اطلاعات کتابخانه‌ای می‌باشد و سعی شده از منابع معتبر و سایت‌های اینترنتی در حوزه‌های اقتصادی مالیاتی - امنیتی موثق استفاده گردد.

از اینرو بر آن شدیم تا با تدوین گاهشمار بحران به مطالعه آن بپردازیم.

ناآرامی‌های به وجود آمده بیش‌تر شکل اعتراضی داشته است تا بحران و شاید استفاده از واژه "بحران" برای آن کمی ثقیل باشد.

ریشه‌های این ناآرامی، ناآگاهی مؤدیان مالیاتی، قاچاق طلا، عدم تمایل به شفاف‌سازی و عدم نهادینه شدن فرهنگ تمکین و خود اظهاری بوده است که ابزارهای فرهنگ‌سازی را طلب می‌کند.

تحریک و تهییج ناآرامی‌ها توسط رسانه‌های خارجی و سعی در بزرگ‌نمایی و تشکل دادن به این ناآرامی‌های پراکنده از چشم هر صاحب نظری پنهان نمی‌ماند.

سازمان امور مالیاتی کشور مقتدرانه با تشکیل تیم مدیریت بحران، از ظرفیت کلیه نهادها و دستگاه‌ها برای

افناع مؤدیان مالیاتی استفاده و نهایتاً با تمکین مؤدیان، ناآرامی پایان یافت.

کلید واژه‌ها: مالیات بر ارزش افزوده، بحران مالیاتی - طلا، تعویق اجرای مالیات بر ارزش افزوده، امنیت اقتصادی - مالیاتی، گذار مالیاتی، ارشاد

بخش اول، مقدمه و کلیات

درآمد

بر طبق تعریف «مالیات وجوهی است که دولت باید برای تأمین هزینه‌های خود از اشخاص کسب نماید» منابع دریافت مالیات نیز عموماً مالیات بر درآمد، مالیات بر ارث، حق تمبر، مالیات بر درآمد املاک، مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی و مالیات بر درآمدهای اتفاقی است. در عموم کشورهای دنیا و به‌ویژه کشورهای توسعه‌یافته هزینه‌های دولت از طریق مالیات‌ها تأمین می‌شود. پرداخت مالیات توسط شهروندان، آنها را نسبت به اقدامات دولت حساس خواهد نمود. به دیگر سخن مودی مالیاتی چون به سهم خود بخشی از هزینه‌های دولت را تأمین می‌کند امکان دارد که اقدامات دولت به‌طور مستقیم و غیرمستقیم در راستای افزایش رفاه عمومی و امنیت اجتماعی مالیات دهنده باشد از طرف دیگر دولت نیز مراقب افکار عمومی است و تلاش دارد تا فعالیت‌های خود را در چارچوب خواسته مردم توجیه و تبیین نماید و این به نوعی یک همبستگی ارگانیک بین دولت و ملت پدید می‌آورد، هرچه منابع درآمدی دولت مستقل از افراد باشد به همان میزان دولت خودرای و مستقل از اراده واقعی مردم است و با ضریب فزاینده بیش‌تری به شکاف دولت - ملت دامن می‌زند زیرا دولت دیگر وامدار مردم نیست و مصلحت ملی را نه ملت که خود و با جیب مستقلش تعیین می‌کند.

اقتصاد بدون نفت، فشار تحریم‌های خارجی، افزایش هزینه‌های دولت و سایر عوامل موجب شده است تا دولت نسبت به افزایش پایه‌های مالیاتی در قالب مالیات‌های جدید از جمله مالیات بر ارزش افزوده اقدام نماید.

ارتقا فرهنگ مالیاتی موجب تمکین و خود اظهاری مؤدیان گشته و هزینه‌های وصول مالیات را کاهش می‌دهد. از طرفی تغییر نظام مالیاتی موجب چا ماندن آن دسته از مودیانی می‌شود که فرهنگ مالیاتی در آنها نهادینه نشده است و یا آموزه‌های مالیاتی به آنها نا کافی بوده است.

فرایند اقناع و پذیرش ممکن است با مقاومت‌هایی صورت پذیرد تا گروه‌های معترض کم کم به حلقه گروه‌های تمکین کننده بپیوندند. علل این مقاومت‌ها را در پدیده‌های دیگری از قبیل فرهنگ سازی تمکین مالیاتی، فشار اقتصادی و توری بر مردم، نگرش مردمی به دستگاه‌های اقتصادی، شرایط ذهنی حاکم، و عوامل دیگری جستجو کرد.

طرح موضوع

پرداخت مالیات بر ارزش افزوده در سال ۱۳۸۹ توسط برخی از اصناف از جمله طلا فروش‌های بازارهای تهران، مشهد، اصفهان و تبریز با مقاومت‌هایی صورت گرفت. این مقاومت‌ها در قالب بد اخلاقی‌های اجتماعی از جمله بستن مغازه‌ها، اعتراض‌ها، تجمع‌های کم جمعیت صورت گرفت که در نهایت با دخالت شورای اصناف و جلسات مکرر و کارگاه‌های آموزشی و در نهایت تعویق سه ماهه حل و فصل گردید.

اهمیت مسأله

با رسانه‌های شدن و باز تاب این بحران در رسانه‌های بیگانه و تحریک و تهییج اپوزیسیون داخل و خارج بیم شعله ور شدن این امر می‌رفت که با تشکیل کار گروهی ویژه و توافق با اصناف و حلقه‌های وابسته از گسترش بحران جلوگیری به عمل آمد.

اهداف تحقیق

هدف از این تحقیق بررسی علل، ابعاد، سیر و ورود بحران و همچنین چگونگی کنترل این بحران است. در پروژه تحقیقاتی حاضر سعی شده است تا به عوامل مؤثر در ایجاد این بحران بپردازیم. ضمن بررسی عوامل اصلی، فرعی و ساختاری سعی شده است تا بتوان به صورت کاربردی تری از به وجود آمدن چنین بحران‌هایی جلوگیری به عمل آورد.

بیان مسئله

مجموعه ناآرامی‌های بازارهای طلای تهران، مشهد، تبریز و اصفهان به چه دلایلی به وجود آمد؟
چه مجموعه عواملی موجب این ناآرامی‌ها و بحران مالیاتی شده است؟
آیا با وارد شدن به فازهای بعدی افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده در آینده شاهد چنین بحرانی هستیم؟

مشکلات طرح

مهم‌ترین مشکل زمان بسیار محدود برای انجام این پروژه است.

از آنجایی که برای بررسی ابعاد گوناگون این تحقیق نیاز به جمع‌آوری اطلاعات از منابع مختلف است، حد اقل به فرصتی سه ماهه نیاز است که متأسفانه هرچه زمان انجام این تحقیق کم‌تر باشد از کیفیت آن کاسته خواهد شد.

روش تحقیق

روش تحقیق اسنادی/ کتابخانه‌ای و استفاده از منابع اینترنتی عمده حجم اصلی این تحقیق را شامل شده و منابع در انتهای هر فصل آورده شده است.

روش گردآوری اطلاعات

روش گردآوری اطلاعات کتابخانه‌ای می‌باشد و سعی شده از منابع معتبر و سایت‌های موثق اینترنتی در حوزه‌های اقتصادی مالیاتی استفاده گردد.

سئوال اصلی

علل و عوامل موجد بحران مالیاتی پلافروشان در سال ۱۳۸۹ چه بوده است؟

فرضیه‌ها

نا آگاهی، عدم تمایل به شفاف سازی مالیاتی، قاچاق و اقتصاد سیاه، انباشت تراکمی نارضایتی از سوی مؤدیان مالیاتی از یک سو و فراهم نبودن زیر ساخت‌های لازم فرهنگ تمکین کافی نبودن آموزش‌های لازم از جمله عوامل ایجاد بحران مالیاتی پلافروشان ۱۳۸۹ بوده است.

متغیر مستقل

نا آگاهی، عدم تمایل به شفاف سازی مالیاتی، قاچاق و اقتصاد سیاه، انباشت تراکمی نارضایتی از سوی مؤدیان مالیاتی، عدم وجود زیر ساخت‌های لازم فرهنگ تمکین، کافی نبودن آموزش‌های لازم

متغیر وابسته

ایجاد ناآرامی و بحران مالیاتی

بررسی مفاهیم کلیدی

تمکین مالیاتی: پرداختن مالیات از سوی مودی مالیاتی
مالیات بر ارزش افزوده: در بخش جداگانه‌ای بحث خواهد شد
بحران: در بخش جداگانه‌ای بحث خواهد شد

بررسی ادبیات پژوهش

با مراجعات مکرر به سایت‌های و کتابخانه‌های وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور مالیاتی کشور تاکنون هیچ‌گونه تحقیقی در این خصوص صورت نگرفته است.

سازماندهی پژوهش

پژوهش حاضر مشتمل بر بخش‌های زیر است:

مقدمات

الف- صفحه عنوان

ب- چکیده تحقیق (فارسی و انگلیسی)

بخش‌ها

بخش اول - مقدمه و کلیات

بخش دوم - مباحث نظری

بخش سوم - مالیات بر ارزش افزوده

بخش چهارم - روند و سیر بحران، ابعاد بحران

بخش پنجم - علل بحران

بخش ششم - روند و سیر کنترل بحران

بخش هفتم - جمع بندی

موخرات - ضمائم

۱- گاهشمار مالیاتی مرتبط با بحران

۲- مطبوعات داخلی

صفحه نظرات منتقدین و استاد محترم

منابع این بخش**کتاب**

سنجابی، علیرضا، روش شناسی در علم سیاست و روابط بین‌الملل، نشر قومس،

۱۳۸۶

بخش دوم، مباحث نظری**تعاریف****بحران چیست؟****تعریف بحران از منظر رویکرد سیستمی**

از این منظر بحران وضعیتی است که در آن یک سیستم یا بخش‌هایی از آن مختل (یا تهدید به اختلال) شده و تغییرات ناگهانی یا مخرب در یک یا چند متغیر سیستمی اساسی باعث بی‌ثباتی کل سیستم می‌گردد. (۱)

در بحران تهدید شدید نسبت به ارزش‌ها (اقتصادی، سازمانی، شهری، ...) صورت می‌گیرد.

(از این منظر ارزش‌های سازمانی عبارتند از برقراری عدالت مالیاتی، شفاف سازی مالیاتی، جلوگیری از فرار مالیاتی ...)

تعادل چیست؟

تعادل عبارتست از حالت پایدار یک سیستم که تغییراتی مادون آستانه‌ی بازگشت‌پذیری را تجربه می‌کند و عدم تعادل عبارتست از تغییر فراتر از بازگشت‌پذیری. (۲)

نوع بحران: اقتصادی - مالیاتی - شهری

مرجع تهدید: اقتصاد، شهرت سازمانی (سازمان امور مالیاتی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی)

(از این منظر ارزش‌های سازمانی عبارتند از برقراری عدالت مالیاتی، شفاف سازی

مالیاتی، جلوگیری از فرار مالیاتی ...) (۳)

از طرفی می‌توان بحران مالیاتی طلا فروش‌ها را بحران توسعه‌ای در مسیر رشد و بالندگی سازمانی دانست.

علت این امر شیفت پارادایمی است. بدین معنا که اخذ مالیات به صورت روش‌های موجود و سنتی (علی‌الراس) در حال تبدیل شدن به روش‌های جدید (و بعضاً نا آشنا) است.

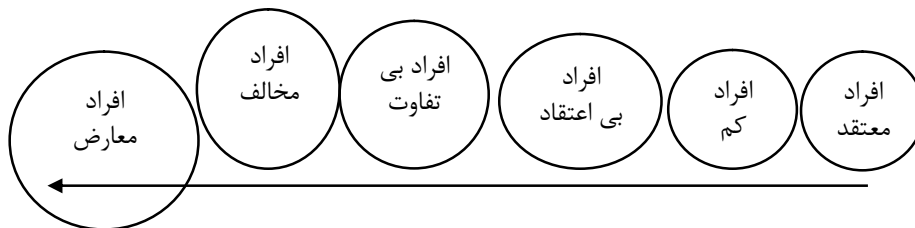
نسبت ابعاد ذهنی بحران به ابعاد فیزیکی آن بسیار شایان توجه است. بر این اساس ممکن است سیستم در حالت بحرانی و فرو پاشی و سقوط باشد اما به دلیل شرایط ذهنی مطلوب چنین بحرانی چنانچه باید حس نگردد. از طرف دیگر ممکن است ابعاد ذهنی بحران بسیار بزرگ‌تر از ابعاد فیزیکی آن باشد. (۴) به‌طور مثال مقاومت بازار طلا فروشان در برابر مالیات بر ارزش افزوده بیش‌تر جنبه ذهنی و روانی داشته است. نکته شایان توجه در این است که مالیات بر ارزش افزوده آنها اگر کم‌تر از سنواتی باشد که قبلاً مالیات پرداخت می‌کرده‌اند بیش‌تر نمی‌باشد. دلیل این امر را بایستی در عدم اعتماد آنها و نا آگاهی و شرایط ذهنی و روانی آنها جستجو کرد.

جالب‌تر این‌که دو سال قبل از لازم‌الاجرا شدن مالیات بر ارزش افزوده، طلا فروشان اعتراض کرده بودند!!!!!! :

دو سال پیش زمانی که اعتصاب این صنف کلید خورد. علی‌اکبر عرب مازار، رئیس وقت سازمان امور مالیاتی با ابراز شگفتی از این تصمیم از سران این اتحادیه سوال کرد که وقتی صنف شما هنوز مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده نشده، چرا باید اعتصاب کنید؟ آنها هم در پاسخ به گریزگاه ناکافی بودن فرهنگ سازی، اطلاع رسانی و آموزش غلط‌بند تا اساساً فضای عمومی اقتصاد کشور را برای اجرای این قانون نامساعد جلوه دهند.

(گاهشمار، طلا فروش‌ها تا الان چقدر مالیات می‌دادند؟)

سیر امنیتی شدن مسائل در حوزه فردی

در طی انباشت نارضایتی مالیاتی (بی عدالتی - تبعیض - اطاله رسیدگی - ارتشاء - رفتار و برخورد نامناسب ...) و متراکم شدن نارضایتی‌ها، فرد معتقد به مشارکت مدنی اجتماعی به فرد معارض و فراری از پرداخت مالیات تبدیل می‌گردد. با تماس افراد معارض و ناراضیان مالیاتی با یکدیگر (در محیطی که سیالیت محیطی و انتقال مسائل بالا است)، گروه‌های معارض شکل گرفته و مسائل از حوزه فردی به حوزه اجتماعی ورود پیدا می‌کند و در قالب رفتارهایی همانند تجمع اعتراض گونه، بستن مغازه‌ها، دیدار نویسی و نپرداختن مالیاتی جلوه گر می‌شود. (اعتراضات بحران مالیاتی طلا و پارچه سال ۸۹)

با انعکاس این پدیده در رسانه‌های غربی BBC، VOA این امر شدت گرفته و تعارضات کانالیزه، مدیریت، کنترل و هدایت شده و به سمت شعار دادن و تجمعات گسترده پدیدار می‌شود و چه بسا دامنه بحران به شهرهای دیگر نیز می‌رسد. (تبریز)

رویکرد تصمیم‌گیری

غافل‌گیری از عناصر اصلی این رویکرد بوده و معطوف به موارد زیر است :

۱- بازیگر یا عناصر تهدیدگر

حلقه‌های کوچک‌تر اصناف که بیش‌تر کارهای دلالی انجام می‌داده‌اند مقاومت

بیش‌تری در این امر نشان داده‌اند

۲- متحدان یا عناصر همراه عنصر اصلی

برخی از کسبه متوسط نیز در این امر حلقه‌های کوچک‌تر را یاری نموده‌اند.

۳- قدرت و توان تهدیدگر

قدرت و اوج تهدید فراتر از بسته شدن اعتراض گونه مغازه‌ها نبوده است

۴- زمان بروز تهدید

شروع

پایان

۵- تداوم و طول کشیدن تهدید

حدود یک ماه

۶- ارزش‌های مورد تهدید

- مرجع تهدید: اقتصاد، مؤلفه‌های پنجگانه نظام مالیاتی، شهرت سازمانی (سازمان امور مالیاتی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی)
 - (از این منظر ارزش‌های سازمانی عبارتند از برقراری عدالت مالیاتی، شفاف سازی مالیاتی، جلوگیری از فرار مالیاتی ...)

۷- شدت و ابعاد مورد تهدید

کم شدت

۸- مکان بروز تهدید

بازارهای تهران، تبریز، مشهد، اصفهان

۹- شیوه و ابزار اعمال تهدید

بسته شدن مغازه‌ها، تجمع‌های اعتراض آمیز، نصب پلاکارد

ویژگی‌های عمومی بحران‌ها

بحران‌ها زمان‌هایی است که روح مردم را محک می‌زند.
 بحران‌ها را باید به میزان انرژی انفجاریش ارزیابی کرد
 بحران‌ها عمدتاً از جنس فقدان، نهستی، برنامه‌ریزی نشده، زمانبندی نشده، غیرمترقبه، غیر قابل کنترل است.
 بحران تهدید واقعی نسبت به هدف‌ها و مقاصد عوامل درگیر است.
 موقعیتی حساس است
 تغییرات بسیار سریع در محدوده اندکی از زمان است
 وضعیتی اضطراری و آنی است
 (۵) بحران‌ها هم‌چون انفجارهای هسته‌ای در زمان کوتاه انرژی فوق العاده‌ای را آزاد می‌کنند.
 نقایص سازمان‌ها پیدا شده و یا مطالبات اعتراضی که که فرصت یا جرات ابراز نداشته‌اند وارد صحنه می‌شوند. (۶)
 همان‌گونه که دیده شد در شیفیت پارادایمی و تغییر نظام مالیاتی از سنتی به جدید (ارزش افزوده) اعتراضات که منصفه و فرصت ابراز نداشته‌اند (هرچند غیر موجه و غیر منطقی) با تخلیه انرژی و انفجاری ظهور پیدا می‌کنند.

با عنایت به آنچه که گفته شده و خواهد شد
آیا برآستی می‌توان ناآرامی‌های مالیاتی تلافی‌شان ۱۳۸۹ را بحران دانست؟؟

به پاسخ این پرسش را در بخش جمع بندی خواهیم پرداخت

وظایف مدیر بحران

- ۱- آمادگی کامل برای هر گونه پیشامد.
- ۲- پی ریزی دفاتر مطالعاتی ملی، منطقه‌ای و هماهنگ سازی آنها به نحوی که از دوباره کاری پرهیز شود.
- ۳- تهیه بانک اطلاعاتی روز آمد برای استفاده هر چه بهتر آن.
- ۴- استفاده از سیستم هشدار دهنده خطر گرچه هزینه بالایی را می‌طلبد.
- ۵- تفکیک وظایف واحدهای امداد رسانی و انجام رزمایش‌های عملیاتی سالانه.
- ۶- ایمن سازی شبکه‌ها و شریان‌های حیاتی که شامل آب، برق، سوخت، ارتباطات جاده‌ای مخابراتی برج کنترل فرودگاه‌ها و سدها و... به دلیل اینکه شرایط منطقه پس از بحران نابسامان است در کوتاهترین زمان نمی‌توان به ترمیم این شبکه پرداخت. زیرا این کار خود خسارات زیادی را به بار می‌آورد و از سرعت عمل امداد می‌کاهد.
- ۷- تقویت بیمه در مناطق حادثه خیز حتی به صورت اجباری می‌توان ابعاد بحران را کاهش دهد، چرا که با توجه به ابعاد حادثه، پرداخت خسارت خود عامل بزرگی در رفع بحران است.

- ۸- آگاهی افکار عمومی یکی دیگر از وظایف مدیر بحران است تا وقتی مردم قدم در این راه نگذارند تلاش دولت‌ها بی‌فایده است.
- ۹- شناسایی انواع بحران‌ها، ارزیابی ریسک و اولویت‌بندی آنها.
- ۱۰- تعیین ارتباطات بحرانی.
- ۱۱- تعیین راهبردهای برخورد با رسانه‌ها.
- ۱۲- تشکیل گروه مدیریت بحران و تهیه برنامه مدیریت بحران.
- ۱۳- پیش‌بینی و پیشگیری از وقوع بحران.
- ۱۴- تعیین روش‌های مداخله در بحران.
- ۱۵- تعیین روش‌های سالم سازی.

تعریف بحران سازمانی

مفهوم بحران می‌تواند به معنای انحراف از وضعیت تعادل عمومی رابطه سازمان با محیط یا تعریفی از خصوصیت محیطی باشد که سازمان مجبور است به صورت مستمر از آن آگاهی داشته باشد. در هر یک از این دو نگرش، انجام مسائل بحران در یک دیدگاه مدیریت استراتژیک به بهترین وجه قابل درک است "لاری اسمیت" رئیس مؤسسه بحران واژه بحران را به این صورت تعریف می‌کند: یک اغتشاش عمده در سازمان که دارای پوشش خبری گسترده‌ای شده و کنجکاوی مردم درباره این موضوع بر فعالیت‌های عادی سازمان اثر می‌گذارد و می‌تواند اثر سیاسی، قانونی، مالی و دولتی بر سازمان بگذارد.

یک بحران سازمانی فقط یک فاجعه مانند یک رکود اقتصادی، سقوط یک هواپیما و یا محدود کردن شرکت‌هایی نیست که باعث تلفات عظیم و یا خسارات شدید محیطی می‌شوند بلکه می‌تواند دارای شکل‌های متنوعی مانند بدنام شدن محصول، مخدوش شدن خدمات پشتیبانی کننده، تحریم کردن محصولات، اعتصاب، شایعات هسته‌ای جنجال‌آمیز، دزدیده شدن، رشوه‌دهی و رشوه‌خواری، درگیری خصومت‌آمیز، بلایای طبیعی در جهت انهدام محصولات، خراب شدن سیستم اطلاعات سازمانی و یا سیستم اطلاعات شرکت‌های مادر است.

یک بحران سازمانی پدیده‌ای با احتمال وقوع کم و تأثیرگذاری زیاد است که قابلیت اجرایی سازمان را تهدید می‌کند و از مشخصه آن مبهم بودن عامل، مبهم بودن تأثیرات و وسایل حل آن است و تصمیمات مربوط به آن باید به سرعت اتخاذ شود. به هر جهت، بحران‌ها به صورت ناگهانی بروز نمی‌کنند و بیش‌تر آنها علائم هشدار دهنده‌ای دارند که مشکلات و معضلات بالقوه‌ای را نشان می‌دهند. بحران شباهت جالبی با یک مدل زیست‌شناختی دارد، گون زالز - هیرو و پرات (۱۹۹۶) پیشنهاد می‌کنند که یک بحران می‌تواند شبیه به مکانیسمی باشد که مراحل تولد، رشد، بلوغ و افول یا مرگ را طی می‌کند. در زبان چینی واژه "ویچی (WEIJI)" معادل واژه بحران است که معنای خطر و فرصت را می‌دهد. این لغت اساس و شالوده مدیریت بحران را آشکار می‌کند یعنی: وقتی اداره کردن به درستی صورت گیرد یک خطر به‌عنوان یک بحران می‌تواند یا پیشگیری شود یا اثرات آن کاهش می‌یابد و یا حتی تبدیل به یک فرصت شود. اغلب هر بحران دانه‌هایی از موفقیت را در خود دارد، همان‌طور که ریشه‌های شکست را نیز می‌تواند در خود داشته باشد.

در تعریف بحران سازمانی بهتر است بین بحران (CRISIS) و واقعه ناگوار (DISASTER) تفاوت قائل شد. «برنت» بین این دو تفاوت قائل شده و می‌گوید: بحران توصیف‌کننده شرایطی است که در آن ریشه‌های پدیده می‌تواند مسائل و مشکلاتی مانند ساختارها و عملیات‌های مدیریتی نامناسب و یا شکست در تطابق با یک تغییر باشد در حالی که منظور از واقعه ناگوار این است که شرکت با تغییرات مصیبت‌بار پیش‌بینی نشده یا ناگهانی مواجه شده که کنترل کمی بر روی آنها دارد.

انواع بحران

برای اینکه بتوان بحران‌ها را شناسایی و تفکیک کرد بهتر است که آنها را دسته‌بندی کرده و مبنای آنها را برای تفکیک آنها در نظر گرفت.

الف - طبقه‌بندی بحران‌ها از لحاظ ناگهانی بودن یا تدریجی بودن آنها: بعضی از بحران‌ها به صورت ناگهانی و یک دفعه به‌وجود می‌آیند و اثرات ناگهانی بر محیط درونی و بیرونی سازمان می‌گذارند. به این بحران‌ها، بحران‌های ناگهانی (ABRUPT CRISES) می‌گویند.

در مقابل این بحران‌ها، بحران‌های تدریجی (CUMULATIVE CRISES) وجود دارند که از یکسری مسائل بحران‌خیز شروع می‌شوند و در طول زمان تقویت شده و تا

یک سطح آستانه ادامه و سپس بروز پیدا می‌کنند. برای مقایسه بحران‌های ناگهانی و تدریجی می‌توان از ۶ ویژگی کلیدی استفاده کرد. بحران‌های ناگهانی با سرعت به وجود می‌آیند، قابلیت پیش‌بینی کمی دارند، صراحت و روشنی آنها متمرکز است، آشکارند، از یک رویداد مشخص یک‌دفعه‌ای شروع می‌شوند، در یک زمان ثابت به وقوع می‌پیوندند، و از عدم انطباق سازمان با یک جنبه یا تعداد کمی از جنبه‌های محیطی حاصل می‌شوند. در مقایسه، بحران‌های تدریجی، به صورت تدریجی و تجمعی به وجود می‌آیند، قابلیت پیش‌بینی زیادی دارند، واضح و روشن نیستند، نقطه شروع آنها از یک سطح آستانه است، با گذشت زمان احتمال وقوع آنها بیشتر می‌شود و از عدم انطباق سازمان با چندین جنبه از محیط به وجود می‌آیند

ب - طبقه‌بندی بحران از دیدگاه «پارسونز»: پارسونز سه نوع بحران را بیان می‌کند که عبارتند از:

۱- **بحران‌های فوری:** این بحران‌ها دارای هیچ‌گونه علامت هشداردهنده قبلی نیستند و سازمان‌ها نیز قادر به تحقیق در مورد آنها و نیز برنامه‌ریزی برای دفع آنها نیستند.

۲- **بحران‌هایی که به صورت تدریجی ظاهر می‌شوند:** این بحران‌ها به آهستگی ایجاد می‌شوند. می‌توان آنها را متوقف کرد و یا از طریق اقدامات سازمانی آنها را محدود ساخت.

۳- **بحران‌های ادامه‌دار:** این بحران‌ها هفته‌ها، ماه‌ها و یا حتی سال‌ها به طول می‌انجامند. استراتژی‌های مواجهه شدن با این بحران‌ها در موقعیت‌های متفاوت بستگی دارد به فشارهای زمانی، گستردگی کنترل و میزان عظیم بودن این وقایع. می‌توان از سه معیار سطح تهدید، فشار زمانی، و شدت وقایع، در طبقه‌بندی و شناسایی بحران‌ها استفاده کرد و می‌توان از این طریق به مدیران نشان داد که چه زمانی یک پدیده و یا یک مشکل می‌تواند تبدیل به یک بحران شود.

"بورنت" با استفاده از این سه معیار و نیز معیار تعداد گزینه‌های واکنش یا پاسخگویی، ماتریسی را برای طبقه‌بندی بحران‌ها پیشنهاد کرده که در آن ۱۶ خانه وجود دارد. سطح تهدید در دو سطح بالا و پایین، تعداد گزینه‌های واکنشی در دو طبقه کم و زیاد، فشار زمانی در دو حد کم و شدید، و درجه کنترل در دو سطح بالا و پایین در نظر گرفته شده‌اند. پدیده‌ها در این ۱۶ خانه به چهار سطح دسته‌بندی شده‌اند. سطح یک زمانی است که سطح تهدید پایین، تعداد گزینه‌های واکنشی زیاد، فشار زمانی کم و

درجه کنترل بالا است. سطح چهار زمانی است که سطح تهدیدها بالا، تعداد گزینه‌های واکنشی کم یا زیاد، فشار زمانی شدید و درجه کنترل پایین یا بالا باشد. «بورت» می‌گوید هرچه سطح پدیده یا مشکل از سطح یک به سطح چهار نزدیک شود احتمال تبدیل آن مشکل یا پدیده به یک بحران بیش‌تر می‌شود.

ج - طبقه‌بندی بحران‌ها از دیدگاه «میتراف»: وی برای طبقه‌بندی بحران‌ها از دو طیف استفاده می‌کند. یک طیف داخلی یا خارجی بودن بحران‌ها را مشخص می‌کند. اینکه بحران در داخل سازمان به‌وقوع می‌پیوندد یا در خارج از سازمان. طیف دیگر فنی یا اجتماعی بودن بحران‌ها را نشان می‌دهد. همان‌طور که در نمودار ۱ ملاحظه می‌شود محور افقی نمودار بحران‌های داخلی و خارجی را از هم متمایز می‌سازد و محور عمودی، بحران‌ها را از حیث ماهیت فنی یا اقتصادی بودن در مقابل اجتماعی یا سازمانی بودن تفکیک می‌کند؛ به این ترتیب، می‌توان چهار وضعیت کلی را متمایز ساخت. در نمودار مذکور، برای هر وضعیت کلی، نمونه‌هایی از بحران‌های شناخته شده، مشخص شده‌اند. برای مثال، بحران ناشی از «تعمیم نمادین» (در وضعیت ۴)، حاکی از شرایطی است که «موقعیت یک سازمان» فقط به خاطر آنکه نام آن، تداعی منفی می‌کند، به خطر می‌افتد، برای مثال کسانی که به‌طور افراطی طرفدار حقوق حیوانات هستند، به آن دسته از تولیدکنندگان مواد غذایی که در استفاده از گوشت حیوانات زیاده‌روی می‌کنند، آسیب می‌رسانند. هرچه این گونه اقدامات عجیب و غریب‌تر باشند، افزایش آمادگی مدیران برای رویارویی با بحران‌های ناشی از آنها، ضرورت بیش‌تر دارد

مدیریت بحران

براساس نظرات «پیرسون» و «کلایر»، مدیریت بحران عبارت است از، تلاش نظام‌یافته توسط اعضای سازمان همراه با ذی‌نفعان خارج از سازمان، در جهت پیشگیری از بحران‌ها و یا مدیریت اثربخش آن در زمان وقوع عده‌ای می‌گویند مدیریت بحران از سه مرحله اصلی تشکیل شده است که عبارت است از مدیریت بحران قبل، حین و بعد از وقوع بحران. قبل از وقوع بحران باید سه فعالیت کلیدی صورت گیرد: تشکیل تیم مدیریت بحران در سازمان، ایجاد یک سناریویی که بدترین حالت ممکن را نشان دهد، و تعریف رویه‌ای اجرایی استاندارد برای انجام فعالیت‌هایی قبل از وقوع بحران. در زمان وقوع بحران سه فعالیت اصلی باید انجام شود: تمرکز بر اشاعه اخبار و اطلاعاتی که مورد تمایل عموم باشد، مشخص کردن یک نفر به‌عنوان سخنگوی سازمان،

و ارسال پیام‌ها و گزارش‌ها به صورت حرفه‌ای در رسانه‌ها. بعد از وقوع بحران دو فعالیت اصلی باید صورت گیرد: شناسایی عوامل ایجاد کننده بحران برای استفاده‌های آینده و برقراری ارتباط با ذی‌نفعان برای آگاه‌سازی آنها از نتایج و اثرات بحران. مدیریت بحران فرایندی است برای پیشگیری از بحران و یا به حداقل رساندن اثرات آن به هنگام وقوع برای انجام این فرایند باید بدترین وضعیت‌ها را برنامه‌ریزی و سپس روش‌هایی را برای اداره و حل آن جستجو کرد.

اگر مدیریت بحران را برنامه‌ریزی برای کنترل بحران تعریف کنیم در آن صورت چهار مرحله را برای برنامه‌ریزی برای کنترل بحران باید به انجام رساند. نخست باید پدیده‌های ناگوار پیش‌بینی شوند، سپس باید برنامه‌های اقتضایی تنظیم گردند، پس از آن باید تیم‌های مدیریت بحران تشکیل و آموزش داده شوند و سازماندهی گردند و سرانجام باید برای تکمیل برنامه‌ها، آنها را به صورت آزمایشی و با تمرین عملی به اجرا در آورد

الف - پیش‌بینی بحران و بررسی نقاط بحران خیز و آسیب‌پذیر: در ممیزی بحران از روش‌های منظمی برای یافتن نقاط بحران خیز و آسیب‌پذیر استفاده می‌شود. هنگامی که مدیران یک سلسله از پرسش‌هایی نظیر «چه خواهد شد، اگر چنان شود؟» و «اگر چنین شود، چه پیش خواهد آمد؟» را مطرح می‌کنند، سناریوهای «حوادث ناگوار» موضوع بحث قرار می‌گیرند. در این مرحله، ممکن است استفاده از «طبقه‌بندی بحران‌ها» مفید و مثمرتر باشد. وقوع برخی از بحران‌ها نظیر مرگ ناگهانی یکی از مدیران کلیدی، برای همه سازمان‌ها محتمل است؛ از این رو به راحتی قابل تصور است؛ ولی باید توجه داشت که هر سازمان، با توجه به ویژگی‌های خاص خود، ضربه‌پذیری‌های خاص خود را دارد و باید برای مقابله با آنها برنامه‌ریزی کند؛ برای مثال سقوط هواپیما یک بحران مصیبت‌بار و قابل تصور برای شرکت‌های هواپیمایی مسافربری است.

ب - تهیه برنامه اقتضایی برای مواجهه با بحران: برنامه‌های اقتضایی برای مواجهه با بحران‌های احتمالی، در قالب یک مجموعه برنامه پشتیبانی تنظیم می‌گردند تا در صورت بروز مشکل، مورد استفاده قرار گیرد. برنامه‌های اقتضایی باید به گونه‌ای تنظیم شوند تا حتی‌المقدور؛ کلیه علایم هشدار دهنده حوادث و سوانح را مشخص کنند، اقداماتی برای خنثی‌سازی یا تعدیل وضعیت بحرانی طراحی، و نتایج مورد انتظار از هر اقدام را پیش‌بینی کنند. در تنظیم برنامه‌های اقتضایی باید کاملاً به جزئیات امور توجه شود؛ به طوری که حتی گاهی باید پیش‌بینی کرد که در هنگام مواجهه با بحران،

چه کسانی باید از رسانه‌های جمعی برای آگاه ساختن مردم از وقوع یک سانحه مصیبت‌بار استفاده کنند. همچنین باید مشخص شود که دقیقاً در چه شرایطی چه اقداماتی باید صورت پذیرد و در صورت عملی نشدن اقدامات اولیه، چه اقداماتی باید جایگزین آنها گردند، در برخی از سازمان‌ها، یک نفر را به‌عنوان «سخنگوی سازمان» معرفی می‌کنند تا پاسخگوی پرسش‌های مطبوعات و رسانه‌های جمعی باشد و در مواقع بروز حوادث بحرانی، با مردم ارتباط برقرار کند. همچنین گاهی فهرستی از اسامی افراد و مدیرانی که باید در جریان وضعیت‌های بحرانی و اضطراری قرار گیرند تهیه می‌شود و در اختیار عوامل ذیربط قرار می‌گیرد. در مواردی نیز شماره تلفن‌های برنامه‌های رادیو و تلویزیون محلی، در دفتر کار مدیران قرار دارند.

ج - تشکیل تیم مدیریت بحران و آموزش نیروی انسانی: تیم‌های مدیریت بحران در سازمان‌ها با گروه‌های ضربت در نیروی انتظامی که برای برخورد با وضعیت‌های فوق‌العاده (مانند گروگانگیری) تشکیل می‌شوند، شباهت دارند. این گروه‌ها برحسب نوع بحران‌هایی که احتمال وقوع دارند، از تخصص‌های متعدد و متنوعی برخوردار می‌گردند. برای مثال تیم بحران وزارت نیرو ممکن است از یک کارشناسی مصاحبه با مطبوعات، یک مهندس برق، یک کارشناسی امور مشترکان و یک مشاور حقوقی تشکیل شود. قابلیت ارائه واکنش سریع و آگاه کردن به موقع و اثربخش مردم، از ویژگی‌های اصلی و ضروری هر تیم مدیریت بحران است.

مدل‌های مدیریت بحران

الف - مدل مدیریت بحران تیری و میتراف: تیری و میتراف اظهار می‌کنند که مدیریت اثربخش بحران سازمانی، جدا از نوع بحران، شامل اداره کردن پنج مرحله مشخص است که بحران‌ها طی می‌کنند: (۱) شناسایی یا ردگیری علائم، (۲) آمادگی و پیشگیری، (۳) مهار ویرانی، (۴) بهبود، (۵) یادگیری. این مدل با شناسایی یا ردگیری علائم بحران شروع می‌شود و سپس با فرایند یادگیری از مرحله بهبود به پایان می‌پذیرد و سپس نتایج یادگیری به مرحله اول برمی‌گردد و این چرخه همین‌طور ادامه می‌یابد. پر واضح است، دو مرحله اول، جزء مراحل قبل از بحران است و مدیریت پیش‌فعال بحران را شامل می‌شود. هر تلاش یا فعالیتی در طول این مراحل کمک زیادی به شناسایی، پیشگیری و یا جلوگیری از بحران‌های بالقوه در مراحل اولیه می‌کند. در

مقابل آن، مراحل سوم و چهارم به‌عنوان مراحل بعد از بحران هستند که هر فعالیتی در طی آنها صورت می‌گیرد به‌عنوان فعالیت‌های واکنشی یا منفعل هستند که تلاشی است در جهت مقاومت و یا کنترل شدید بر یک بحران ظاهر شده و یا حداقل کردن ویرانی‌های احتمالی آن.

به صورت مقایسه‌ای، مدیریت پیش فعال بحران اهمیت ویژه‌ای برای هر سازمان بازرگانی دارد زیرا سازمان را در بسیاری از جنبه‌ها برای رویارویی با موقعیت‌های بحرانی ناخواسته و غیرقابل انتظار آماده خواهد کرد و آن را در یک موقعیت مساعد در زمان وقوع بحران قرار می‌دهد. برای پیدایش یک چنین مدیریتی باید سه فعالیت اصلی صورت گیرد: (۱) ایجاد یک برنامه مدون بحران، (۲) تشکیل تیم مدیریت بحران، و (۳) آموزش‌های منظم پرسنل برای مواجهه با بحران‌ها

ب - مدل واکنشی در مقابل مدل پیش فعال: اساساً، در موقعیت‌های بحرانی از دو روش به بحران می‌نگرند: واکنشی ۱ و پیش‌فعال. سازمان‌ها هم می‌توانند علائم هشداردهنده را نادیده بگیرند و با وقوع بحران نسبت به آن واکنش نشان دهند و هم می‌توانند خود را برای رویارویی با بحران و مدیریت آن از قبل آماده سازند. در حالت اول پیامدهای ناشی از بحران مشخص نمی‌شوند ولی در حالت دوم نه تنها فرصت‌هایی را برای اداره بحران فراهم می‌سازد بلکه حتی می‌تواند به دفع بحران منجر شود

در مدل واکنشی، تصمیمات مربوط به بحران در حین یا بعد از وقایع اتخاذ می‌شود ولی در مدل پیش‌فعال، تصمیم‌گیرندگان شکل‌های مختلف بحران و نیز برنامه‌های مواجهه با آنها را پیش‌بینی می‌کنند. اولین مرحله در مدل پیش‌فعال، تجزیه و تحلیل آسیب‌شناسی بحران است که سعی می‌کند نقاط آسیب‌پذیر در سازمان و نیز عوامل مؤثر در وقوع بحران شناسایی شود. «اسلاتر» مدلی را برای شناسایی عوامل مؤثر در بحران سازمانی ارائه داده است. در این مدل ویژگی‌های مدیریتی و سازمانی بر اثربخشی تصمیم اثر می‌گذارند و سپس متغیرهای محیطی و رقابت به همراه اثربخشی تصمیم، میزان حرکت به سوی بحران را شکل می‌دهد

متغیرهای محیطی و تغییرات ناگهانی در محیط شامل تغییراتی در بازارها، عرضه‌کنندگان و تأمین‌کنندگان، عوامل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و ... هستند. ویژگی‌های مدیریتی عبارتند از: توانایی‌ها و ویژگی‌های نیروی انسانی و نیز توانمندی‌های مدیران، شیوه‌های رهبری آنها که تأثیر زیادی بر نوع تصمیمات و توانایی سازمان برای مواجهه با بحران دارد.

ویژگی‌های سازمانی شامل اندازه سازمان، منابع، ساختار، دستورالعمل‌های اجرایی و کنترل و ... هستند که بر موقعیت‌های وقوع بحران تأثیر می‌گذارند.

ج - چرخه عمر بحران و دیدگاه استراتژیک نسبت به آن: چرخه عمر بحران بیان می‌دارد که هر بحران چندین مرحله را طی می‌کند. طبقه‌بندی بحران براساس چرخه عمر آن، در مشخص کردن استراتژی‌های مواجهه با بحران در هر یک از مراحل عمرش و حتی چگونگی متوقف کردن بحران برای مدیران مفید است.

(۵)

انواع بحران	سرعت وقوع	وضوح بحران	قابلیت پیش‌بینی	نقطه شروع / بروز بحران
ناگهانی	زیاد	زیاد	کم	یک واقعه مشخص
تدریجی	کم	کم	زیاد	یک آستانه بحران

فهرست منابع

حسینی، حسین، بحران چیست و چگونه تعریف می‌شود؟، فصلنامه امنیت، سال پنجم، شماره ۱ و ۲ پاییز و زمستان ۱۳۸۵، ص ۱۲

همان، ص ۱۴

میتراف، ایان آی، رهبری بحران، ناشر دانشگاه جامع امام حسین، ۱۳۸۸ ص ۱۲۴

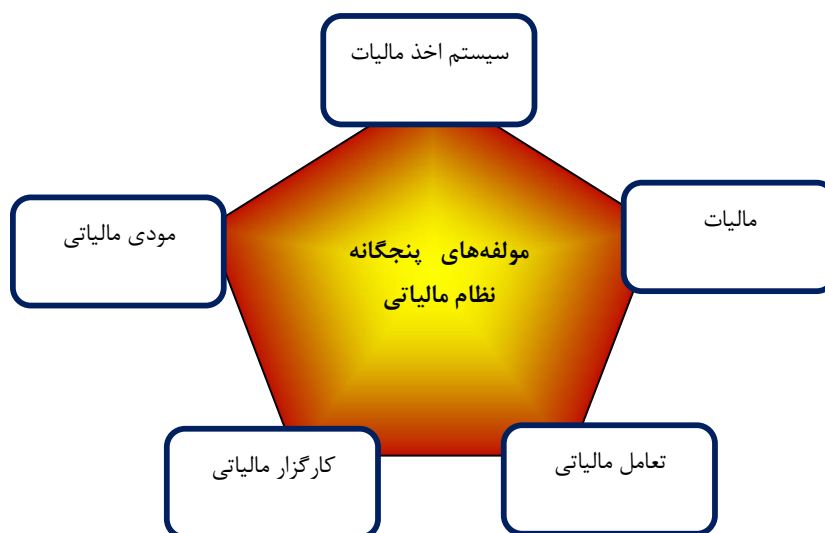
حسینی، حسین، بحران چیست و چگونه تعریف می‌شود؟، فصلنامه امنیت، سال پنجم، شماره ۱ و ۲

همان، ص ۱۰

همان، ص ۴۳

www.managergroup.blogfa.com

بخش سوم - مالیات بر ارزش افزوده

مالیات بر ارزش افزوده

مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات چند مرحله‌ای است که در مراحل مختلف زنجیره واردات، تولید و توزیع براساس درصدی از ارزش افزوده کالاهای فروخته شده یا خدمات ارائه شده در هر مرحله اخذ می‌شود. ولی مالیات پرداختی در هر مرحله از زنجیره واردات-تولید-توزیع به عنصر مرحله بعدی زنجیره انتقال می‌یابد تا در نهایت

توسط مصرف‌کننده نهایی پرداخت شود. مالیات بر ارزش افزوده مالیاتی است که کلیه عرضه‌کنندگان کالاها و خدمات (مؤدیان این نظام مالیاتی) بایستی علاوه بر بهای کالا یا خدمت عرضه‌شده، به‌صورت درصدی از بهای فروش کالاها یا خدمات، در زمان فروش از خریداران اخذ و به‌صورت دوره‌ای (فصلی) به سازمان امور مالیاتی کشور واریز کند. هرگونه مالیات بر ارزش افزوده پرداخت شده در زمان خرید توسط مؤدیان اعم از واردکنندگان، تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان و صادرکنندگان که در این نظام مالیاتی به‌عنوان عامل وصول و نه پرداخت‌کننده مالیات محسوب می‌شوند و طلب ایشان از دولت محسوب شده و به‌صورت فصلی با سازمان امور مالیاتی تسویه می‌شود. تسویه مطالبات مؤدیان بابت مالیات‌های پرداختی ایشان در زمان خرید، یا از طریق کسر از مطالبات دریافتی از خریداران و یا از طریق استرداد توسط سازمان امور مالیاتی کشور به ایشان صورت می‌پذیرد.

انواع مالیات بر ارزش افزوده

- سه نوع مالیات بر ارزش افزوده وجود دارد:
- مالیات بر ارزش افزوده از نوع تولیدی (۲)
- مالیات بر ارزش افزوده از نوع درآمدی (۳)
- مالیات بر ارزش افزوده از نوع مصرفی. (۴)

فهرست منابع

<http://eghtesadema.blogfa.com/post-5.aspx>

Product –Value Added Tax (P-VAT)

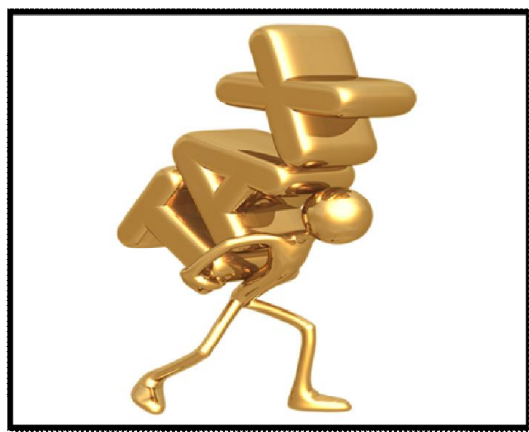
Income-Value Added Tax (I-VAT)

Consumption _Value Added Tax (C-VAT)

کمیحانی، اکبر، "تحلیلی بر مالیات بر ارزش افزوده و بررسی مقدماتی امکان اجرای آن در اقتصاد ایران"،

نشر وزارت امور اقتصادی و دارایی، پاییز ۱۳۷۴

بخش چهارم - روند و سیر بحران

روند و سیر شروع و گسترش بحران

با سر رسید زمان تحویل اظهارنامه‌های مالیاتی پارچه فروشان و طلا فروشان در مهر ۱۳۸۹ و پیرو اعلامیه‌های مکرر سازمان امور مالیاتی کشور از طریق رسانه‌ها ابتدا مقاومت‌ها در این امر صورت گرفت. مؤدیان فوق الذکر ضمن عدم مراجعه به حوزه‌های مالیاتی نا رضایتی‌های خویش در در قالب تجمع و سپس بستن مغازه و نصب پلاکار دهایی به منظور استنکاف مؤدیان در مراجعه و پرداخت مالیات در بازار تهران اعلام نمودند. و رفته رفته گروه گروه به این اعتراض و بستن مغازه‌ها دامن زدند.

اعتراض پارچه فروشان بازار تهران

اعتراض طلا فروشان بازار تهران

نصب پلا کارد

تجمع در بازار تهران

بستن مغازه‌ها در بازار

نشست اضطراری ۴ ساعته سازمان امور مالیاتی کشور با اصناف در صبح واقعه

نشست اضطراری ۲ ساعته سازمان امور مالیاتی کشور با اصناف در بعد از ظهر واقعه

بی‌نتیجه بودن نشست

اعتراض مجدد طلا فروشان بازار تهران

اعتراض طلا فروشان بازار تبریز
 اعتراض طلا فروشان بازار مشهد
 اعتراض طلا فروشان بازار اصفهان
 انعکاس و بازتاب گسترده بسته شدن بازار در رسانه‌های خارجی VOA, BBC
 تعویق سه ماهه اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده
 فراخوانی وزیر و رئیس سازمان امور مالیاتی کشور به مجلس
 (گاهشمار)

بخش پنجم - علل بحران

علل بحران

شاید بتوان علل این ناآرامی‌ها را به بخش‌های مختلفی تقسیم‌بندی کرد.
 بدیهی است به دلیل تفاوت در ریشه شناسی علت‌ها هر کدام راهکار خاص خود را
 می‌طلبد:

الف) علل مرتبط با مؤدیان مالیاتی**۱- ناآگاهی**

سید کاظم دلخوش نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت‌وگو با خبرنگار آفتاب با اشاره به اعتصاب طلافروشان بازار در مقابل اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده، گفت: علت این اعتصابات ناآگاهی طلافروشان از قانون مالیات بر ارزش افزوده است.

(گاهشمار)

عباس ملک محمدی رئیس صنف پارچه و پوشاک در گفت‌وگو با خبرنگار اصناف خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، با بیان این که با واردات پوشاک، تولیدی‌ها نیز کار خود را تعطیل کردند، گفت: ۹۵ درصد فعالان صنف ما واقعا ضعیف هستند، با این حال این افراد این قدر به کشور و جامعه متعهد هستند که سر سال مالیات خود را می‌پردازند؛ برخی از آنها از صندوق قرض الحسنه وام گرفتند و مالیات را پرداخت کردند. این صنف ضعیف هستند، به آن‌ها فشار آمده و حق دارند که این اعتراض‌ها را بکنند، اعتراض‌ها نیز با مسئولان در میان گذاشته شده و انشا... الباقی اعتراضات را هم در میان گذاشته و برطرف می‌شود. وی در واکنش به این که چرا پارچه فروشان توافق‌های صورت گرفته را نپذیرفتند، اظهار کرد: پارچه فروشان خواسته‌های دیگری نیز دارند؛ برای مثال می‌خواهند که اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده یک یا دو سال عقب بیفتد تا بتوانند خود را آماده کرده و آموزش ببینند که ما هم موضوع را پیگیری می‌کنیم تا مسئولان لطف کنند و حداقل یک سال به پارچه فروشان وقت دهند. او ادامه داد: فعالان این صنف همه متعهد هستند و نمی‌خواهند از مالیات فرار کنند، می‌گویند که ما قانون را قبول داریم و آن را روی چشمان خود می‌پذیریم، اما یک سال دیگر به ما زمان داده شود تا کاملا با مالیات بر ارزش افزوده آشنا شویم و آموزش ببینیم؛ فکر می‌کنم خواسته‌های آنها معقول باشد.

(گاهشمار)

۲- فرار مالیاتی یک کارشناس اقتصادی معتقد است: اعتصاب طلا فروشان برای آن است که آنها از شفاف سازی مالیاتی ناشی از اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده بیم دارند.

به گزارش علی هفتاد: دکتر ابراهیم رزاقی در گفتگو با شبکه خبر گفت: اگر همه اطلاعات طلا فروشان شفاف شود، مالیات پرداختی آنها نیز شفاف و حقیقی می‌شود و این موضوع منافع این صنف را به خطر خواهد انداخت.

وی افزود: از طرفی ۳ درصد مالیاتی که آنها مشمولش می‌شوند مبلغ کمی نیست، زیر مطمئنا سود آنها بسیار بالا است و ۳ درصد این مبلغ نیز مبلغ کلانی است و باید توجه داشت که با توجه به تورم موجود در کشور، میزان سود آنها حتی از میزان افزایش قیمت طلا نیز بیش‌تر است.

استاد بازنشسته رشته اقتصادی دانشگاه تهران اظهارداشت: نظام مالیاتی ایران، نظامی غیر مدرن و سنتی است که بر اساس رابطه شکل گرفته است.

وی افزود: روش‌هایی مانند اظهارنامه مالیاتی و محاسبه علل راس مالیات روشی نیست که بتوان از طریق آن، به رقم واقعی مالیات اصناف رسید.

این کارشناس اقتصادی گفت: روش‌های منسوخ شده محاسبه مالیات موجب شده که راهکارهای مختلفی برای گریز از مالیات پیش روی مالیات دهنده قرار گیرد که از جمله آنها می‌توان به حساب سازی مالیاتی، ترساندن یا فاسد کردن مامور مالیات اشاره

کرد که همین اشکالات به کاهش اطلاعات و کم شدن قدرت نظام مالیاتی کشور منجر شده است.

دکتر رزاقی افزود: باید مانند بسیاری از کشورها خط کالاها از مرحله تولید یا واردات تا مرحله مصرف مشخص شود و فاکتور خرید و فروش در همه مراحل مصرف شود.

وی ادامه داد: متأسفانه امروز سند خرید در بازار ایران بی‌معنی است و همه چیز مخفی و دوگانه صورت می‌گیرد و این موضوع اطلاعات و آمارهای دستگاه‌های دولتی را با چالش مواجه می‌کند.

(گاهشمار)

۳- نهادینه نشدن فرهنگ تمکین مالیاتی

عدم مشارکت اجتماعی توسط مؤدیان مالیاتی ریشه‌های گوناگونی دارد. که برخی از آن‌ها با وضعیت قومی - مذهبی و برخی دیگر با فرهنگ سازی توسط سازمان‌های مربوطه از جمله سازمان امور مالیاتی کشور

ب) علل مرتبط با سازمان امور مالیاتی کشور

۱- عدم بستر سازی کافی

این کارشناس اقتصادی گفت: دولت متأسفانه مانند همیشه مردم را آماده اقدامات خود نمی‌کند و به صورت ناگهانی به اقداماتی دست می‌زند که موجب سوء استفاده‌ها و مظلوم‌نمایی‌هایی می‌شود.

وی خاطر نشان کرد: دولت باید مردم را آگاه کند که دلیل اصلی اعتصاب طلا فروشان به این دلیل است که نمی‌خواهند مالیات دهند و اعتصاب طلا فروشان به نوعی مظلوم‌نمایی است برای ندادن مالیات ملی و کسب سود بیش‌تر.

۲- عدم رصد محیطی و تنوع محیطی

عدم ارتباط با حلقه‌های پایانی کسبه و اصناف و تفاوت محیطی در طبقات یک صنف موجب تفاوت در موضع‌گیری‌های آنها شده است.

به‌طور مثال طلا فروشان بازار تهران از یک سطح درآمدی، مالیاتی، رفتاری و تمکینی بر خوردار نبوده‌اند.

ج) علل مرتبط با وضعیت اقتصادی کشور**۱- قاچاق**

قاچاق؛ ریشه مقاومت در برابر مالیات

در همین حال یک اقتصاددان گفت: عمده مقاومت‌های مالیاتی صورت گرفته در برابر دولت، از سوی مافیای واردکنندگان طلا و کالاهای غیرقانونی دیگر سازماندهی می‌شود و در این شرایط، دولت نباید در مقابل چنین مافیایی عقب نشینی کند. محمدحسین ادیب در گفتگو با فارس، در ارتباط با مقاومت بازار در برابر افزایش مالیات‌ها افزود: به گفته رئیس ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی ۶۵ درصد قاچاق طلا، پارچه و ... در بازار تهران انجام می‌شود؛ به این صورت که طلا به شکل قاچاق از خارج وارد بازار طلای اصفهان و تهران شده و بعد در کشور توزیع می‌شود. در هر دو مقاومت بازار در مقابل افزایش مالیات، عمده فروشان طلا در بازار اصفهان و تهران مدیریت اصلی را ایفا کردند.

محمد آزاد در خصوص ورود کالاهای قاچاق در بازار و مقاومت قاچاقچی‌ها در برابر اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده اظهارداشت: در بازار عده‌ای هستند که توان بالایی دارند و این گروه‌ها معاملات پنهان زیادی دارند به طوری که به جرأت می‌توانم بگویم شاید تعدادشان هم محدود باشد ولی اینها قدرت زیادی دارند و می‌توانند کالاهای قاچاق را وارد کنند.

وی بدون اشاره به نقش قاچاقچیان در شکل دهی اعتراضات، به بازار طلا گفت: مدتی پیش اعلام شد شمش‌های طلا که به‌طور قاچاق وارد کشور شده است توسط کارخانجات تولید طلا و طلاسازها خریداری و تبدیل به زیورآلات می‌شود. اگر قرار باشد این طلا از راه قانونی وارد کشور شود قطعاً شناسنامه خواهد داشت و وقتی به دست تولیدکننده می‌رسد چون فاکتور و برگ سبز دارد او هم می‌تواند فاکتور بدهد اما اگر شمش قاچاق گرفته باشد فاکتور ندارد و برای طلایی که تولید می‌کند هم نمی‌تواند فاکتور بدهد.

در همین رابطه علی اکبر عرب مازار رئیس سازمان امور مالیاتی نیز در یک میزگرد کارشناسی با بیان اینکه مهم‌ترین مزیت این قانون، شفاف سازی تجاری است، از اصفهان به‌عنوان مرکز قاچاق طلای کشور نام برد

(گاهشمار، چه کسانی از اجرای مالیات بر ارزش افزوده نگران شدند)

۲- ورود بی‌رویه کالاها و پارچه‌های چینی

این امر موجب می‌شود تا تولید برای تولید کنندگان داخلی صرفه اقتصادی نداشته باشد.

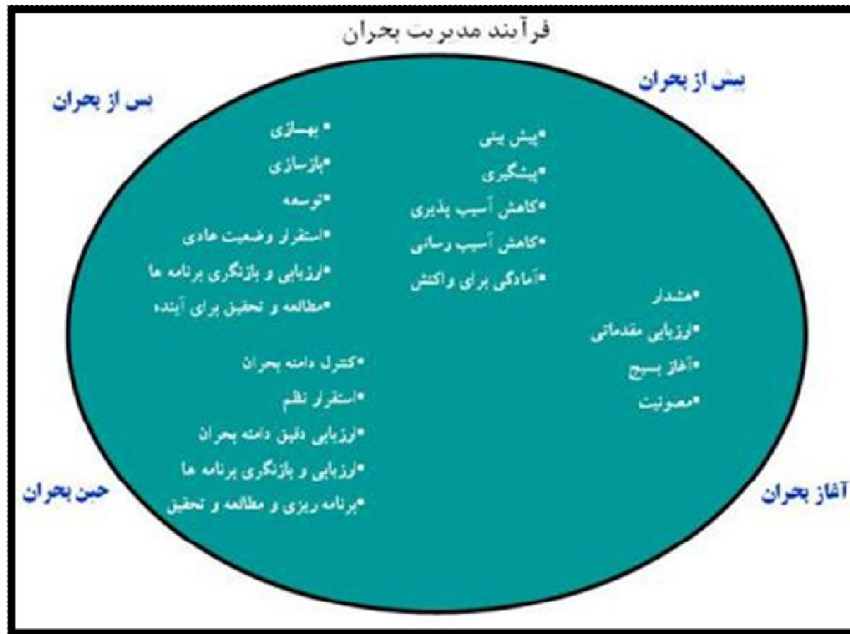
۳- سرمایه‌ای بودن طلا و سکه

اصولا طلا کالایی سرمایه است و مانند سایر کالاها نمی‌باشد تا در هر مرحله از چرخش مالیات شامل حال آن بشود

"طلا فروشان از اولین مخالفان این شیوه بودند. آنها می‌گفتند طلا یک کالای سرمایه‌ای است و در حالی که حاشیه سود فروش طلا بسیار کم است اضافه شدن این مالیات عملاً باعث می‌شود قیمت فروش طلا افزایش یافته و در مواردی مالیات آن از سود فروشنده بیش‌تر شود و در واقع منطقی به نظر می‌رسید که اگر قرار بر چنین مالیاتی باشد بایستی بر ارزش افزوده آن یعنی بر اجرت کاری که روی طلا صورت گرفته است (مثلاً اجرت ساخت یک حلقه طلا) این چنین مالیاتی اخذ شود. این مسئله در مورد سکه طلا به شکل بارزتری نمود پیدا کرد و بحث این بود که نمی‌توان در خرید و فروش هر بار سکه طلا که یک کالای سرمایه‌ای است چنین مالیاتی اخذ شود و این در حالی است که سود فروشندگان سکه طلا کم‌تر است از چهار درصد است. این مسئله در نهایت با عقب نشینی سازمان مالیات همراه بود (در حال حاضر این مالیات فقط یکبار و در هنگام فروش توسط بانک مرکزی اخذ می‌شود) و البته با شنیدن استدلال‌های طرفین می‌توان متوجه شد که سازمان مالیات با کپی برداری ایده مالیات بر ارزش افزوده از غرب و بدون تعمق و حتی بدون مشورت با اصناف اقدام به پیاده سازی آن و حتی اصرار روی نحوه اجرای آن داشت که طبیعتاً مشکل ساز بوده است."

(گاهشمار، ماجراهای مالیات بر ارزش افزوده)

بخش ششم - روند و سیر کنترل بحران

با توجه به عدم توافق ابتدایی اصناف و ایجاد ناآرامی‌ها، به دستور رئیس جمهور به مدت سه ماه اجرای مالیات بر ارزش افزوده از صنف طلا فروشان به تعویق افتاد. این تعویق فرصتی بود تا نهادها و دستگاه‌ها بسیج شده و تلاش گسترده‌ای را در جهت تمکین مالیاتی مؤدیان و کنترل بازار به عمل آوردند.

به‌طور کلی سازمان امور مالیاتی کشور از کلیه ظرفیت‌های خود و سایر دستگاه‌ها و نهادهای دولتی در جهت حل بحران و کاهش ناآرامی‌ها استفاده کرد و در نهایت توانست پس از تقریباً دو ماه و اندی به توافق با اصناف طلا و پارچه دست پیدا کند:

- ۱- نمایندگی‌های ولی فقیه
- ۲- آیات عظام و مراجع تقلید
- ۳- تریبون نماز جمعه
- ۴- ریاست جمهوری
- ۵- اساتید دانشگاه‌ها
- ۶- مجلس

الف) نمایندگان
ب) کمیسیون اقتصادی
ج) مرکز پژوهش‌های مجلس

- ۱- استانداران
- ۲- کمیته راهبردی استان‌ها
- ۳- رئیس شورای عالی رقابت
- ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی
- ۵- سایر وزارت‌خانه‌های مرتبط

تیم‌سازی team building

تشکیل کارگروه‌های حل و فصل بحران در وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان
امور مالیاتی کشور
مذاکرات علنی و پنهان با گروه‌ها و سطوح مختلف اصناف

نمایندگی‌های ولی فقیه

تغییر دیدگاه‌ها در خصوص پرداخت مالیات

نماینده ولی فقیه در استان همدان گفت: دیدگاه مردم کشور مانسبت به پرداخت مالیات باید تغییر کند. به گزارش رسانه مالیاتی ایران، آیت اله طه محمدی، نماینده ولی فقیه، در جمع مسئولین امور مالیاتی استان همدان اظهارداشت: هر شخصی باید به کارهای اقتصادی و میزان دخل و خرج خود توجه کند و اگر کسی وضع معیشتی اش مشخص نباشد به‌طور حتم دردین داری شکست خورده است وی همچنین اضافه کرد: هرکسی که در این جامعه زندگی می‌کند و از مزایای اجتماع از جمله راه‌های ارتباطی، برق، پارک، ادارات و مسایل امنیتی درکشور بهره می‌برد باید یک سهمی را پرداخت کند و در صورت بی توجهی یک نوع سرقت انجام داده است.

۱۳۸۹/۰۷/۰۴

(گاهشمار)

مالیات ضامن حفظ استقلال و امنیت کشور

نماینده ولی فقیه در استان قزوین گفت: برای تقویت و حفظ استقلال و امنیت کشور مردم باید مالیات پرداخت کنند. به گزارش رسانه مالیاتی ایران آیت ا... باریک بین در دیدار مدیر کل و معاونان اداره کل امور مالیاتی استان قزوین بیان داشت: باید فرهنگ مالیات را در جامعه پیاده کنیم. وی ادامه داد: جامعه ما در خصوص فرهنگ مالیات افراد مختلفی دارد، برخی می‌گویند: زمانی که نفت و گاز وجود دارد چه لزومی دارد مردم مالیات دهند در صورتی که اگر به دنیا بنگریم مشاهده می‌کنیم هیچ کشوری پایه اداره کشورش را بر سرمایه و ذخیره‌های زیرزمینی قرار نداده است بلکه برای زیر ساخت‌های کشور از این موارد استفاده می‌کند تا بتواند مستقل شده و روی پای خود بایستد وی یاد آور شد: از طرفی نیز خمس مانند مالیات اجباری نیست و عاملانی وجود ندارد که بروند و این خمس را از مردم دریافت کنند، بنابر این مردم باید ابتدا مالیات دهند اگر مالی باقی ماند از آن خمس پرداخت کنند در نتیجه تعارضی بین خمس و مالیات وجود ندارد.

۱۳۸۹/۰۷/۰۳

(گاهشمار)

آیات عظام، مراجع تقلید و تربیون نماز جمعه

امام جمعه تبریز: پرداخت مالیات یک تکلیف شرعی برای عموم افراد جامعه است
 امام جمعه تبریز با تأکید بر اخذ مالیات در زمان امیرالمومنین علی (ع) تصریح کرد: پرداخت مالیات یک امر دینی و تکلیفی شرعی برای عموم افراد یک جامعه است. به گزارش رسانه مالیاتی ایران، آیت‌الله مجتهد شبستری، نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی و امام جمعه تبریز در دیدار با مدیر کل و روسای ادارات مالیاتی استان اظهار داشت: اخذ مالیات تنها در جوامع متمدن امروزی صورت نمی‌گیرد بلکه ریشه دینی دارد و از حیاتی‌ترین مسایل اداره هر کشور به شمار می‌آید و همواره مورد توجه بوده است. وی در ادامه افزود: برای ترویج فرهنگ مالیات در کشور، آگاهی افراد از چگونگی مصرف دریافتی‌های مالیاتی توسط دولت، الزامی است ...

۱۳۸۹/۰۵/۳۰

(گاهشمار)

ریاست جمهوری

قدردانی رییس جمهور از مشارکت تحسین برانگیز اصناف و بازاریان در تکمیل اظهارنامه مالیاتی

به گزارش رسانه مالیاتی ایران متن کامل پیام رییس جمهور بدین شرح است:
 بسم‌الله الرحمن الرحیم اینجانب بر خود لازم می‌دانم از همه اصناف و بازاریان که به رغم تبلیغات سوء دشمنان ایران اسلامی با درک صحیح شرایط بین‌المللی و با هدف تأمین رفاه و آسایش فرزندان این مرز و بوم در فراخوان تکمیل اظهارنامه‌های مالیاتی که نمایانگر همبستگی دولت و ملت است، مشارکت همگانی و تحسین برانگیز داشته‌اند، صمیمانه تشکر نمایم. به فضل الهی دولت خدمتگزار با برنامه‌ریزی مناسب از ظرفیت این «اعتماد عمومی» در جهت تحقق اهداف کلان کشور، رشد و شکوفایی اقتصادی، ارتقاء خدمات عمومی، توسعه عدالت اجتماعی و محرومیت‌زدایی بهره خواهد گرفت. محمود احمدی‌نژاد رییس‌جمهوری اسلامی ایران

۱۳۸۹/۰۵/۰۹

(گاهشمار)

اساتید دانشگاه‌ها

عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی تأکید کرد: مالیات بر ارزش افزوده نظام توزیع کالا را سامان می‌بخشد

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی گفت: نظام مالیات بر ارزش افزوده سبب از بین رفتن دلالی در نظام توزیعی و ساماندهی قیمت‌ها می‌شود. به گزارش رسانه مالیاتی ایران، لطفعلی بخشی با بیان اینکه حرکت پول در اقتصاد باید به وسیله دولت کنترل شود، افزود: زمانی می‌توان جریان پولی در اقتصاد را کنترل کرد که از ابزارهای لازم مثل مالیات‌ها به درستی استفاده شود. وی با اشاره به اینکه نظام مالیات بر ارزش افزوده پیشرفته‌ترین نظام مالیاتی و مهم‌ترین ابزار شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی است، تصریح کرد: زمانی می‌توان از مالیات به‌عنوان ابزار کارآمد اصلاح نظام اقتصادی استفاده کرد که نظام مالیاتی کشور، دارای قوانین و مقررات به روز و سیستم‌های پیشرفته باشد

۱۳۸۹/۰۷/۰۲

(گاهشمار)

مجلس

الف) نمایندگان

عضو کمیسیون برنامه بودجه تشریح کرد: روزه فرار مالیاتی با اجرای مالیات بر ارزش افزوده مسدود می‌شود

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: مالیات بر ارزش افزوده به شرطی که به درستی اجرا شود، می‌تواند روزه‌های فرار مالیاتی را مسدود کند. به گزارش رسانه مالیاتی ایران عباسعلی نورا اظهار داشت: مالیات بر ارزش افزوده یا همان مالیات بر مصرف، قاعدتا از راهکارهای جلوگیری از فرار پرداخت مالیات است که خود می‌تواند امنیت اقتصادی را به جامعه القا کند ...

۱۳۸۹/۰۷/۲۷

نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی: نقش مالیات در تحول اقتصادی کشور بر هیچ کس پوشیده نیست

..... به گزارش رسانه مالیاتی ایران، حجت الاسلام بنائی، نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: فرهنگ‌سازی پرداخت مالیات موجب می‌شود تا مردم به راحتی مالیات را پرداخت نمایند

۱۳۸۹/۰۷/۱۷

(گاهشمار)

ب) کمیسیون اقتصادی

گسترش فرهنگ مالیاتی درآمدهای مالیاتی را افزایش می‌دهد
عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به گزارش سازمان امور مالیاتی از میان پرداخت مالیات گفت: سال گذشته کم‌ترین مالیات را نهادهای عمومی وابسته به دولت داشته‌اند و در واقع میزان تحقق مالیات نهادهای دولتی و شبه دولتی ۳۰ درصد بوده است. به گزارش رسانه مالیاتی ایران، یوسف نجفی به رشد سهم مالیات در بودجه کشور طی سال‌های اخیر اشاره کرد و اظهار داشت: به دلیل اتکای بودجه کشور به منابع مالی حاصل از فروش نفت این رشد قابل ملاحظه نیست. وی با تأکید بر اینکه در بخش مالیات مشاغل میزان تحقق ارقام مالیاتی پایین است، ادامه داد: باید با ایجاد فرهنگ مالیاتی و اطمینان در میان مودیان و افزایش نظارت بر ممیزان مالیاتی، درآمدهای مالیاتی کشور را افزایش دهیم

۱۳۸۹/۰۷/۲۶

تأکید مجدد کمیسیون اقتصادی مجلس بر اجرای بدون تبعیض قانون مالیات بر ارزش افزوده

اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس بار دیگر بر اجرای بدون تبعیض قانون مالیات بر ارزش افزوده تأکید کردند. به گزارش روابط عمومی سازمان امور مالیاتی کشور، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در نشست مشترکی با حضور نمایندگان اتحادیه کشوری طلا و جواهر، سازمان امور مالیاتی کشور، کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌های مجلس، با تأکید بر لزوم پایبندی کامل اعضای صنف طلا و جواهر به اجرای قانون، بر ضرورت ثبت نام تعداد اندک طلافروشان ثبت نام نکرده تأکید کرد. ارسال فتوحی پور، در ادامه از تشکیل کارگروهی با مسئولیت مرکز پژوهش‌های مجلس و متشکل از پنج تن از اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس، نمایندگان سازمان امور مالیاتی و نمایندگان اتحادیه کشوری طلا و جواهر خبر داد و گفت: این کارگروه نتیجه بررسی‌های خود در

زمینه اجرای هر چه بهتر قانون مالیات بر ارزش افزوده از سوی پلا فروشان را حداکثر تا ۱۷ آبان ماه به این کمیسیون ارایه خواهد داد. گفتنی است، پیش از این نیز اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس با صدور بیانیه‌ای، اعلام کردند: اصناف کشور، ضمن حفظ هوشیاری، به تعامل گسترده و مستمر خود با سازمان امور مالیاتی کشور ادامه دهند تا در روند تحول اقتصادی کشور خللی ایجاد نگردد. نمایندگان مذکور، هم‌چنین خواستار اجرای کامل قانون مالیات بر ارزش افزوده از سوی دولت، در میان گروه‌های مشمول مرحله چهارم شده و تأکید کردند: دولت در برابر هر گونه تحرک و موضع‌گیری ناشیانه در برابر اجرای این قانون که در صدد اعمال قدرت و حفظ بقای اقتصاد زیرزمینی کشور است، مقتدرانه ایستادگی نموده و با حمایت مجلس شورای اسلامی و دیگر ارکان نظام، اقتصاد کشور را به سمت شفافیت و کارآمدی هر چه تمامتر سوق دهد.

۱۳۸۹/۰۷/۲۰

(گاهشمار)

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی: مالیات بر ارزش افزوده عین

عدالت است

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: شعار عدالت اجتماعی که تمامی مردم خواستار دستیابی به آن و مسئولان به دنبال راهکاری برای تحقق آن هستند با اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده تحقق می‌یابد. گزارش رسانه مالیاتی ایران، احد خیری با بیان اینکه گسترش پایه‌های مالیاتی یکی از ملزومات نظام مالیاتی و موجب افزایش درآمدهای مالیاتی است، افزود: قانون مالیات بر ارزش افزوده یک منبع مهم و مطمئن برای افزایش درآمدهای مالیاتی بوده و این نظام کمک مؤثری به شفاف سازی مبادلات اقتصادی خواهد کرد

۱۳۸۹/۰۷/۰۲

(گاهشمار)

ج) مرکز پژوهش‌های مجلس

مرکز پژوهش‌های مجلس ارائه داد میزان وابستگی دولت به نفت و مالیات در

برنامه پنجم

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در بررسی لایحه برنامه پنجم از نظر زمینه‌های کاهش وابستگی به نفت و اصلاح نظام مالیاتی گزارشی از سهم درآمدهای

نفتی و مالیاتی در منابع مالی دولت ارائه کرد. به گزارش رسانه مالیاتی ایران: دفاتر مطالعات اقتصادی و برنامه و بودجه این مرکز با بیان این مطلب که دولت‌ها برای انجام ماموریت‌ها و مسئولیت‌های اقتصادی و غیراقتصادی خود به منابع مالی نیازمند هستند افزودند: این منابع مالی از محل درآمدهای مالیاتی و همچنین درآمدهای غیرمالیاتی تأمین می‌شود

۱۳۸۹/۰۶/۱۴

(گاهشمار)

استانداران

اقتصاد کشور باید مالیات محور باشد

استاندار قم بر مالیات محور بودن اقتصاد کشور تأکید کرد و گفت: با توجه به این موضوع می‌توان بسیاری از مشکلات را رفع کرده و مؤثر باشد. به گزارش رسانه مالیاتی ایران، حجت الاسلام محمد حسین موسوی‌پور در دیدار مدیر و معاونان اداره کل امور مالیاتی استان قم با تأکید بر کاهش اتکای اقتصاد کشور به درآمدهای نفتی اظهار داشت: بودجه‌های جاری و عمرانی کشور در قالب برنامه‌های دولت در آینده به درآمدهای مالیاتی متکی می‌شود و این مهم برای ایجاد تحولات اقتصادی یک ضرورت اجتناب ناپذیر است و اقتصاد کشور باید مالیات محور باشد

۱۳۸۹/۰۶/۲۴

تغییر نگاه مودیان برای مشارکت گسترده

استاندار خراسان رضوی گفت: ۸۶ درصد از درآمدهای عمومی استان خراسان رضوی از طریق وصول مالیات به دست می‌آید. به گزارش رسانه مالیاتی ایران، استاندار خراسان رضوی در بازدید از مراحل دریافت اظهارنامه‌های مالیاتی از سوی مودیان استان اظهار داشت: در سه ماهه نخست امسال درآمدهای مالیاتی وصول شده به خزانه واریز شده است. وی همچنین از افزایش ۶۷ درصدی وصول مطالبات در سه ماهه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته خبر داد.

۱۳۸۹/۰۶/۳۰

(گاهشمار)

کمیته راهبردی استان‌ها

تشکیل کمیته راهبردی اداره کل امور مالیاتی استان

در اجرای تصمیمات و مشارکت هرچه بیشتر صاحبان مشاغل در تسلیم اظهارنامه مالیاتی، اداره کل امور مالیاتی استان کردستان تشکیل جلسه داد. به گزارش رسانه مالیاتی ایران، در این جلسه که در دفتر معاونت درآمدهای مالیاتی، رییس اداره عمومی، روسای امور مالیاتی، مسئول فناوری اطلاعات و روابط عمومی حضور داشتند، معاون درآمدهای مالیاتی استان کردستان ضمن قرائت دستورالعمل اجرایی فوق‌الاشاره هدف از اقدام به برگزاری این نشست را به کارگیری تمام توان و منابع و امکانات موجود در پیاده‌سازی راهکارهای اجرایی درافزایش مشارکت صاحبان مشاغل در تسلیم اظهارنامه مالیاتی برشمرد. وی با تأکید بر اهمیت خاص تسلیم اظهارنامه مالیاتی از سوی صاحبان مشاغل که منجر به اجرای عدالت مالیاتی و در نهایت وصول عادلانه مالیات خواهد بود ...

۱۳۸۹/۰۶/۰۲

(گاهشمار)

رئیس شورای عالی رقابت

قانون مالیات بر ارزش افزوده باید با قاطعیت اجرا شود

رئیس شورای عالی رقابت تأکید کرد که قانون مالیات بر ارزش افزوده باید با قاطعیت به اجرا گذاشته شده و تخطی کننده باید به شدت مجازات شود. به گزارش رسانه مالیاتی ایران، دکتر جمشید پژویان اظهار کرد: قانون مالیات بر ارزش افزوده یک پایه جدید مالیاتی است و قبلاً چنین پایه‌هایی را در ایران نداشته‌ایم؛ اثرات این نوع مالیات بر روی مصرف و هزینه است و تا سطح بنگاه‌های اقتصادی و بین شرکت‌ها پیش می‌رود. وی افزود: قبل از ایجاد این پایه جدید مالیاتی برخی بنگاه‌های اقتصادی به راحتی می‌توانستند فرار مالیاتی داشته باشند و از طرف دیگر ضرورتی برای انعکاس اطلاعات به سازمان‌های مالیاتی نداشتند. پژویان تأکید کرد: برای اجرای درست این قانون، باید بنگاه‌های اقتصادی در درجه اول، یکسری اطلاعات از جمله هزینه‌ها و خریدهایشان را به سازمان‌های مالیاتی بدهند، یعنی اطلاعاتی را بدهند که قبلاً فاش نکرده بودند. رئیس شورای عالی رقابت تصریح کرد: به این دلیل که در مالیات بر ارزش

افزوده، ارتباط زنجیره‌ای بین بنگاه‌ها به وجود می‌آید، امکان این وجود دارد که یک کنترل از طرف سازمان مالیاتی، باعث شود اینها نتوانند اطلاعاتشان را مخفی کنند. وی افزود: با شفاف و فاش شدن اطلاعات این بنگاه‌ها، مشخص می‌شود که درآمد آن‌ها چقدر است و نهاده‌هایشان را از کجا آورده و اگر احیانا بعضی از آنها نهاده‌هایشان را از راه غیرقانونی و قاچاق و غیره تأمین می‌کنند، برملا و روشن می‌شود. پژوهیان درباره شفاف و فاش شدن اطلاعات بنگاه‌های اقتصادی ادامه داد: بنگاه‌های اقتصادی با این شفاف سازی، دیگر نمی‌توانند خود را پنهان کنند و فرار مالیاتی رخ نمی‌دهد. بسیاری از این بنگاه‌ها مالیات‌هایشان را طی سال‌های بسیار طولانی و شاید از زمانی که قوانین مالیاتی از سال ۱۳۴۵ که قانون مالیات‌های مستقیم و دیگر مالیات‌ها در ایران مستقر شد، ندادند و بدیهی است که انجام آن اکنون برایشان دشوار است. او در ادامه اظهار کرد: از آنجا که این بنگاه‌های اقتصادی دارای یکسری تشکیلاتی هم هستند، بعضا فشارهایی را به دولت می‌آورند و این باعث کندی حرکت مالیات بر ارزش افزوده می‌شود. رییس شورای عالی رقابت گفت: به تصور من دولت در این باره باید بسیار قاطع عمل کند؛ کاری که این بنگاه‌ها انجام می‌دهند به معنای توهین و بی‌توجهی به جمعیت و بخش عمده‌ای از مردمی است که مالیات می‌دهند، به خصوص توهین و بی‌توجهی به حقوق بگیریانی است که قبل از دریافت درآمد، مالیات از حقوقشان کم می‌شود؛ این حقوق بگیران چندید برابر بنگاه‌های اقتصادی مالیات می‌دهند، در صورتی که مثلا پنج درصد از آنها درآمدی هم ندارند. وی در توضیح این موضوع تصریح کرد: این به معنای یک نوع بی‌اعتنایی به بقیه مردم این مملکت است و نباید جایی برای گذشت و کوتاه آمدن دولت باشد. پژوهیان درباره این که آیا کندی روند اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده را ناشی از نقص سیستم، ناکارآمدی آن و ناآگاهی ماموران مالیاتی می‌داند یا خیر، گفت: سیستمی که اکنون کار می‌کند، بخش زیادی از اطلاعات را خودش جمع‌آوری می‌کند ولی به‌طور کلی در این که سیستم اجرایی مالیاتی ما دارای نقاط ضعف عمده‌ای بوده و هست شکی نداریم. او ادامه داد: اما اکنون مسأله اساسی درباره یک مامور و جمع‌آوری این مالیات به وسیله او و تشخیص وی نیست، بلکه در حد وسیع‌تر به معنی است که این بنگاه‌ها با زورگویی می‌گویند که بقیه مردم این مملکت که درآمدهای بسیار کم‌تر از ما دارند، مالیات بدهند و ما دوست نداریم، مالیات بدهیم. وی درباره اثرات منفی که نادیده گرفتن این قانون از سوی برخی مشاغل به خصوص اصناف، بر کندی روند اجرای آن می‌گذارد بیان کرد: این امر نشان می‌دهد که می‌شود

به زور این مالیات را نداد اما دولت باید بداند مسأله‌ای در مورد اصناف ندارد. جمشید پژویان برای بهتر اجرا شدن این قانون پیشنهاد کرد: بهترین کار این است که این قانون را با قاطعیت به اجرا گذاشت و هر کسی که تخطی کرد به شدت مجازات شود و هیچ راه دیگری غیر از این نیست. او ادامه داد: نرخ مالیات بر ارزش افزوده در جهان به طور متوسط ۱۴ یا ۱۵ درصد است و این درحالی است که اصناف برای سه درصد چانه می‌زنند ما به نظر من این صرفاً زورگویی یکسری از هموطنان ماست که هیچگونه احترامی برای مملکت و مردم قائل نیستند. وی افزود: من مطمئنم که این ناشی از خواست تمام یک صنف نیست و تعداد محدودی در بین این اصناف هستند که صدایشان را بلند کرده‌اند و درواقع چنین حرف زوری را می‌زنند؛ اصناف مردم شریفی هستند که از مزایایی اسفاده می‌کنند که دولت بر روی آن‌ها هزینه می‌کند و آن‌ها نیز باید مانند بقیه مردم پول این خدمات را بدهند.

۱۳۸۹/۰۶/۲۷

(گاهشمار)

وزارت امور اقتصادی و دارایی

در قالب جلسات مشترک سازمان امور مالیاتی کشور با اصناف

(گاهشمار)

تعویق کوتاه مدت اعمال قانون مالیات بر ارزش افزوده

با ایجاد ناآرامی‌ها در بازار طلا و پارچه تهران (و اشاعه آن به بازار تبریز، مشهد و اصفهان) در مهر ماه ۱۳۸۹ با تشکیل جلسه اضطراری و نشست مسئولان سازمان امور مالیاتی و وزارت امور اقتصاد و دارایی با اصناف، نهایتاً توافقی حاصل نشد. به نظر می‌آید فشار لابی‌های پنهان و قدرتمند بازار بر نمایندگان آنها در اصناف مانع از انجام توافق شد. این نمایندگان بعدها پس از کم شدن این فشار افشاگری کردند.

(۲ ساعت پس از تعطیلی بازار تهران نیروهای امنیتی درمحل حاضر شدند. در همین اثنا سازمان امور مالیاتی درتلاش برای سامان دادن ماجرا پای میز مذاکره با نمایندگان صنف رفت و نهایتاً ۶ ساعت پس از اعتراض طلا فروشان، حکم جدیدی از سوی مسئولین وزارت اقتصاد صادر شد و آن چیزی نبود جز تعویق ۳ ماهه اجرای طرح مالیات بر ارزش افزوده برای طلا فروشان.)

(گاهشمار، چه کسانی از اجرای مالیات بر ارزش افزوده نگران شدند)
برپایی کارگاه‌های آموزشی مالیات بر ارزش افزوده توسط سازمان امور مالیاتی

در ادامه برپایی کارگاه‌های آموزشی در سراسر کشور کارگاه آموزشی مالیات بر ارزش افزوده در سیستان و بلوچستان برگزار شد
برگزاری کارگاه آموزشی مالیات بر ارزش افزوده در خراسان جنوبی
برگزاری کارگاه آموزشی ارزش افزوده در فارس
سازمان امور مالیاتی با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: آمادگی مجدد برای آموزش مودیان و ذینفعان نظام مالیات بر ارزش افزوده
آموزش گسترده به مودیان مالیات بر ارزش افزوده در استان مرکزی
برگزاری همایش مالیات بر ارزش افزوده در آذربایجان غربی
همایش تبیین مالیات بر ارزش افزوده برگزار شد
اداره کل امور مالیاتی مازندران به‌عنوان اداره کل پیشگام در برگزاری همایش تبیین مالیات بر ارزش افزوده در خصوص مضمولین مرحله چهارم اجرای قانون میزبان هیئت رییس و روسای اتحادیه‌های صنفی شهرستان‌های سراسر استان مازندران بود. به برگزاری کار مدیر کل امور مالیاتی کرمان خبر داد: برگزاری کارگاه آموزشی مالیات بر ارزش افزوده
کارگاه‌های آموزشی ارزش افزوده ویژه اصناف هرمزگان
مدیر کل امور مالیاتی اردبیل خبر داد: برگزاری کارگاه آموزشی مالیات بر ارزش افزوده ویژه صنف طلافروشان مدیر کل امور مالیاتی خراسان رضوی خبر داد: برگزاری کارگاه آموزشی مالیات بر ارزش افزوده ویژه اتحادیه آهن فروشان
برگزاری کارگاه آموزشی مالیات بر ارزش افزوده در طبس

(گاهشمار)

بخش هفتم - جمع بندی

با توجه به آنچه که گفته شد ناآرامی‌های به وجود آمده بیش‌تر شکل اعتراض داشته است تا به بحران و شاید استفاده از واژه بحران برای آن کمی ثقیل باشد. اما همان‌طوری که گفته شد در کنترل بحران نهادها و دستگاه‌های بسیاری بسیج شدند.

ریشه‌های این ناآرامی، ناآگاهی مؤدیان مالیاتی، قاچاق طلا، عدم تمایل به شفاف سازی مالی و مالیاتی و عدم نهادینه شدن فرهنگ تمکین و خود اظهاری بوده است که ابزارهای فرهنگ سازی را طلب می‌کند.

تحریک و تهییج ناآرامی‌ها توسط رسانه‌های خارجی و سعی در بزرگ نمایی و تشکل دادن این ناآرامی‌ها از چشم هر صاحب نظری پنهان نمی‌ماند.

نرخ مالیات بر ارزش افزوده در جمهوری اسلامی ایران کم‌ترین نرخ در جهان است و ۳ درصد می‌باشد که ۱.۵ درصد عوارض و ۱.۵ درصد مالیات است.

در این مقاله:

علل و عوامل موجهه بحران مالیاتی طلافروشان در سال ۱۳۸۹ چه بوده است؟

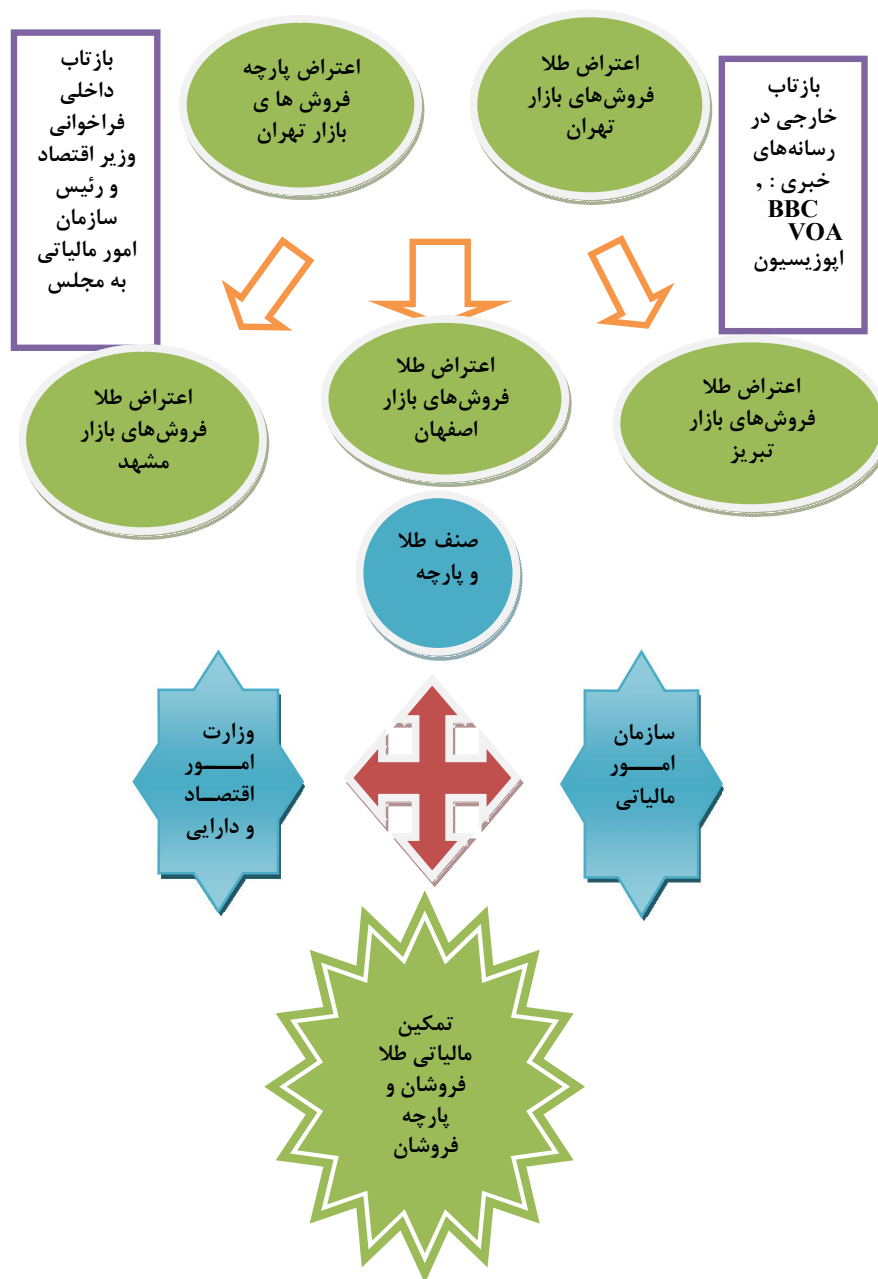
(سؤال اصلی)

پاسخ داده شد و فرضیه:

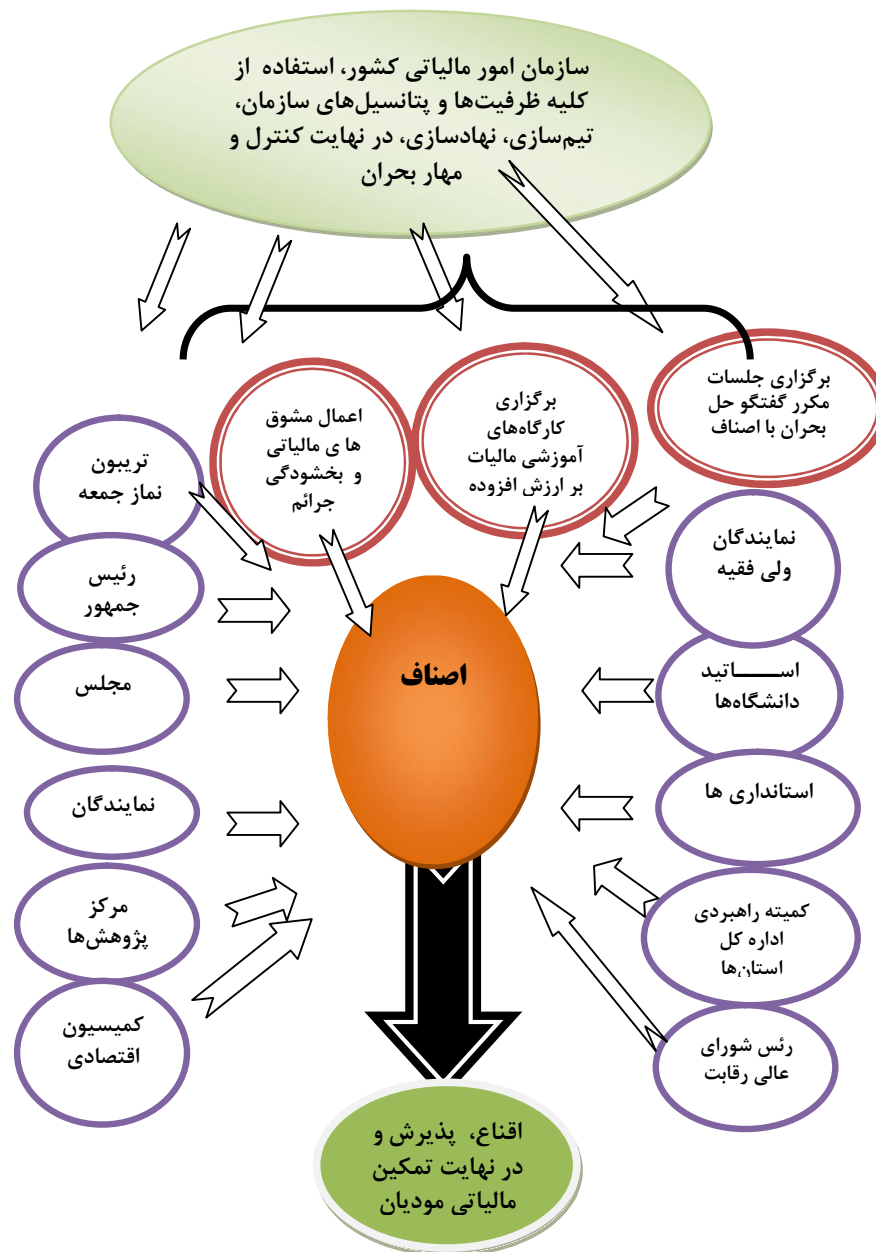
نا آگاهی، عدم تمایل به شفاف‌سازی مالیاتی، قاچاق و اقتصاد سیاه از سوی مؤدیان مالیاتی از یک سو و فراهم نبودن زیر ساخت‌های لازم فرهنگ تمکین کافی نبودن آموزش‌های لازم از جمله عوامل ایجاد بحران مالیاتی طلافروشان ۱۳۸۹ بوده است.

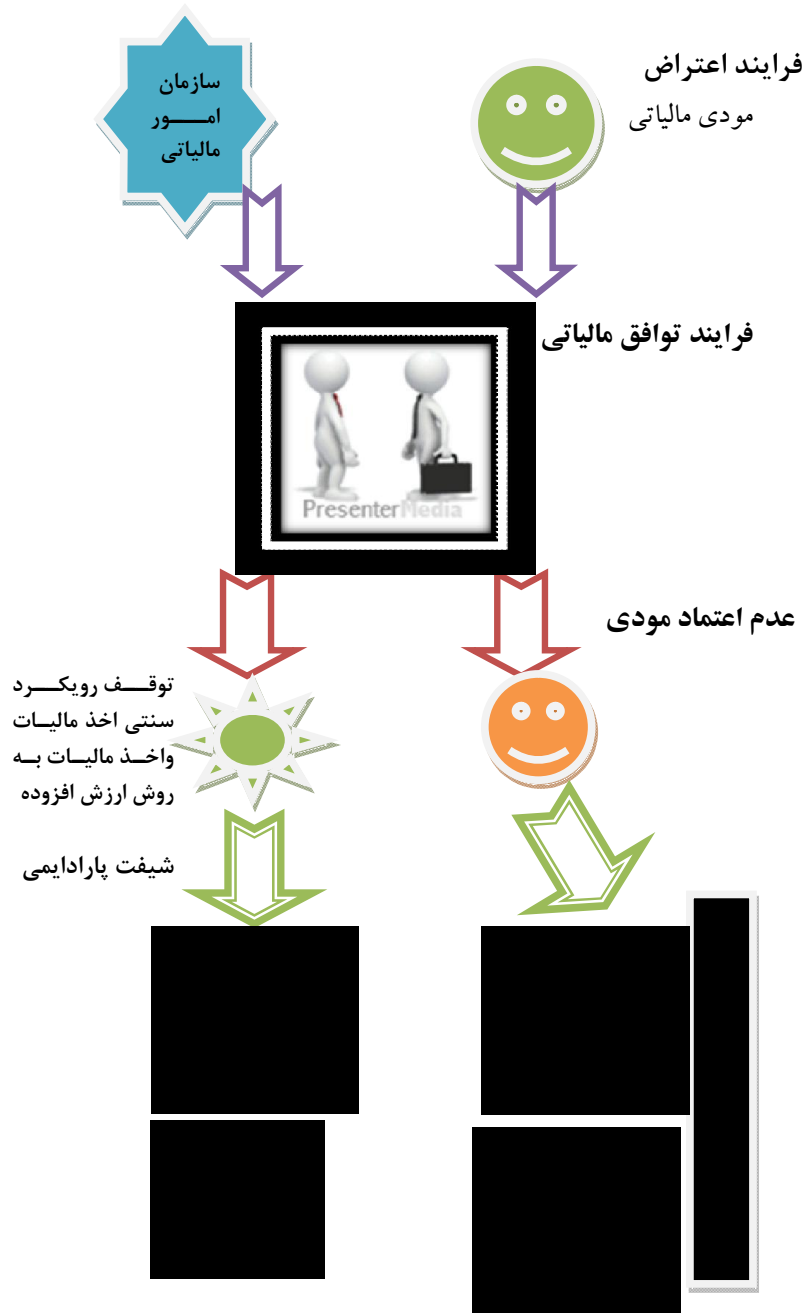
به اثبات رسید.

فرآیند اقناع سازی

استفاده از مشوق‌های مالیاتی

برخورد با سدهای قانونی و حقوقی، تمکین